

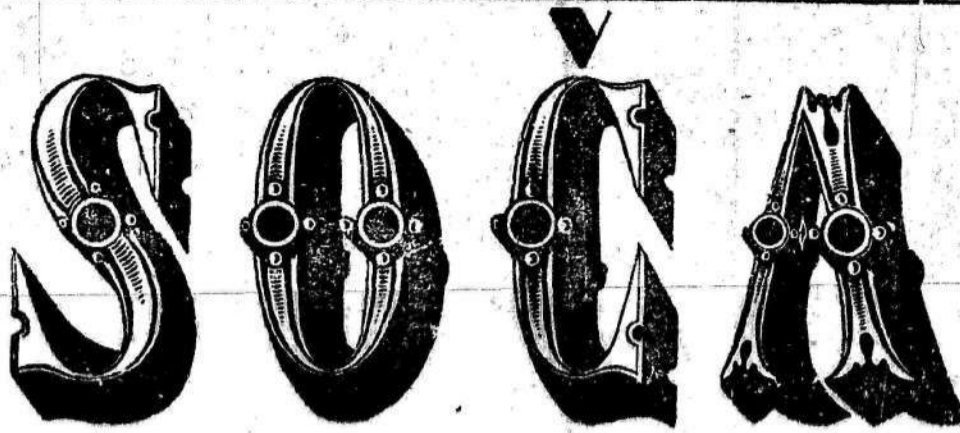
„Soča“ izhaja vsak četrtek in velja s pošto prejemana ali v Gorici na dompošiljana:

Vse leto f. 4.50
Pol leta „ 2.30
Četrt leta „ 1.20

Pri oznanilih in prav tako pri „political“ se plačuje za navadno trisporno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 2 „

Za večje črke po prostoru.

Posamezne številke se dobivajo po 10 soldov v Gorici v tobakarnici v gosposki ul. ci blizo „treh kron“. — v Tr-tu v tobakarnici „Via della caserma 60“.

Naročnina in dopisi naj se blagovoljno pošiljajo pod naslovom: Viktor Dolenc v Gorici. — Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepriljubljenim se naročnina znižuje, ako se pri uradništvu.

Glasiloslovenskega političnega društva goriškega za branbo narodnih pravic.

Vabilo na naročbo.

S prihodnjem listom začne 2. četrtletje. Prijatelje našega lista prosimo, naj po mogočnosti razširijo krog naših čitateljev. One naročnike pa, ki še niso plačali naročnine, prosimo, da to storé, pred ko mogoče. Stare grešnike pa bomo v kratkem izročili javnosti.

UPRAVNIŠTVO „SOČE“.

Avstrijska politika na slov. jugu.

Avstrija je od nekaj na vzhodu prav posebno politiko imela, koja ji pak nikda nij koristila, nego li škodovala. To kaže nam samo zadnjih 25 let:

Leti 1848—49 ste bili za Avstrijo jako nevarni, kajti narodi avstrijski nezadovoljni s tačasnim sistemom so večinoma vstali, ter pretili državi propad — sosebno Magjari — koji bi se bili uže tačas od Avstrije odtrgali, ako ne bi Avstrija bila pomoči vdobila — od Rusije.

Rusija je bila ona, koja je Avstrijo rešila; ter ji pomagala ustaše ukrotiti; zato je pa ona tudi zasluženo hvalo vdobila.

Leta 1854 in 1855 je Rusija vojevala se proti Turčiji in njenim zaveznikom Angleški i Francoski. i je imela zaradi tega veliko vojsko v podonavskih kneževinah Moldav-Valahiji nabrano, koja je morala na pritisk Avstrije nazaj pomakniti. To je prvo.

Po dolgem bojevanju je trdnjava Sebastopol 8. sept. 1855 pala; kar je imelo za posledico, da so tri zaveznice, Turčija, Francoska i Angleška Rusiji tako sramotilne pogoje miru stavile, da je Rusija nikakor ni mogla, ni hotela sprejeti, ter boj nadaljevala, a zastoj — kajti 28. dec. 1855 je Avstrija Rusiji ultimatum poslala, češ, da ako ne sprejme stavljenih pogojev, bode tudi ona njej vojsko napovedala.

Ta drugi čin Avstrije prisilil je Rusijo stavljenih pogojev, vsled kojih jo ona izgubila nekaj zemlje pri Bolgradu v Moldavi, potem pravico vojskoladje i pristanišča na črnem morji držati, protektorat nad turškimi kristjani i drugo, 16. jan. 1856 sprejeti.

Posledice te politike kmali so se pokazale leta 1859. Avstrija izgubila je Lombardijo — leta 1866. izbacena bila je iz nemške države; vsega tega ne bi bilo, ako ne bi ona posebna politika Avstrijo v svaštvo s Rusijo bila gnala.

Leta 1873. se je Avstrija z Rusijo sprijateljila; je li to sprijateljstvo istinito, bode bodočnost pokazala.

Kako politiko pak sedaj nganja, to najbolj osvetljuje nek bivši državnik Sredo-Namčije, koji je brošuro o tem spisal, koja se blizo tako le glasi:

„Politika avstrijskega kabineta ni nikda ugajala politiki avstrijskih narodov, najmanj pak sedaj ko je v Hercegovini i Bosniji ustanek vzplamtil. Uzroki, koji so ustanek prouzročili, naj bojo agrarični, ali o-sloboditeljni, ali turško nasilstvo, to je sedaj vse enako, ustanek živi i napreduje in to je factum, s kojim je treba računati ter gledati, da se ubogi raji, kakor sploh turškim kristjanom človečansko življenje ustanovi, koje se pa z reformami nikda ne bode doseglo, kajti reforme so v Turčiji neizpeljive, in sicer radi dveh uzrokov.

Prvič je koran, to je turška vera, koji pripoveduje vsako enakopravnost drugim veroizpovedanjam; tedaj dokler na krmilu turške vladie Osmanliu stoji nemogoče je vpeljati take reforme, koje bi Kristjana v eno vrsto s Mohamedanom stavile. I ko bi tudi Sultan i njegovi veliki vezir zate bila, je vpeljava nemogoča, ker vlada ne dobi činovnikov, koji bi bili pripravni take reforme v praktično življenje uvesti.

Drugič je Turčija materjalno i financijelno popolnoma ruinirana, ter nezmožna visoki davek znižati; nego nasprotno, ona je prisiljena se izredne davke nalagati, ter vse sile napeti, da vaj za nekaj časa še svit svoje državne moči pred svetom kaže.

Naravno je tedaj, da niti vstaši v Hercegovini, niti Bosniji, niti Bulgari i drugi ne verujejo reformam; nego prvi zahtevajo da se iz Hercegovine i Bosne ustanovi samostalna državica, enaka Srbiji; i drugi bolestno trenutek pričakujejo, da i oni planejo na tirana, ter se robstva rešijo.

To so reforme, koje se prej ali slej bodo morale vpeljati.

Pusti naj se tedaj sedaj Srbom, Črnogorcem i drugim turškim Slovanom boj s Turčijo izvojevati, i svojo lastno državo ustanoviti.

Neresnično je, da bi bila taka država, to je slovanska, ustanovljena na turških razvalinah, Evropi sploh, kakor svojemu sosedu Avstriji nevarna; kajti zdravi narodi so boljši sosedi, nego bolni, kakoršen je Turčin, koji je nezmožen ne najmanji red vzdržati.“

Potem prejde pisatelj na noto Andrassija, ter pravi: „Jaz ne poznam točke one note, koje Andrassi sestavlja, (ko je pisatelj brošuro pisal, reformnota še ni bila priobčena) a vem pak, da če ona ne

bode zgoraj navedenih reform imela, bo brezuspesna; bode pak navedene reforme prinesla, kako jih potem vpeljati, da ne bi se turško vlado žalilo se i kako garantirati, da se sploh reforme zaznamovane uvedó.“ Hic Rhodus, hic salta!

Reformnota Andrassijeva je beli dan zagledala, a novega čisto nič prinesla; nego to, kar so ferman 1830, Hatiserif 1839, ferman 1853, Hat-Humajun 1856 i drugi fermami novejšje dobe raji i sploh Kristjanom obljubovali a kar se nikda nij uresničilo. Turčija je tudi takoj ono noto sprejela, ter kakor poprej vse obljubila, vsaj to ni težavno, kako pak, da bode s uvodenjem, to se uže sedaj kaže. Vsi Mohamedani protestnujejo ter Sultanu žugajo, da hočejo ustati, ako te reforme vpelje. A ustaši i sploh raja je pak tudi previdela, da vse te reforme so prav lepe na papirji, a v praksi prav nič ne veljajo, ker reformnota govori o tem, da ustaši orožje položiti morajo a Mohamedani ooo obdržijo; to je, Mohamedanom ostane moč v rokah, ter storijo z ubogo, rajo, kar jim ljubo; potem to, ker bi kakor popreje sopet sužen moral biti vsak kristjan, i še više sedaj, ker so duhovi jako razburjeni i razdraženi. Ustaši ne sprejmo takovih reform, ali ni to naravno? Avstrija misli drugače: jaz hočem da se nota sprejme, če vsi pod turškim mečem konec storijo, moja mora veljati; to nam kaže njeno tako strogo postopanje zadnji čas proti ustašem i beguncem. Kaj je Avstrija z vsem tem si pridobila? Zapravila je vse simpatije na jugu, ta to je najbrže prvo povračilo Rusije, posledica posebne politike avstrijske na jugu.

Srčnost - pogumnost.

Die welt gehört den mutigen
Nemška prislovica.

Volja je moč: stara resnica, ali še vedno veljavna. Kedor si vtepe v glavo, da hoče kaj storiti; umenjša težkoče in večkratov si s tacim sklepom zagotovi uže naprej izvršenje svoje namere. Kedor se misli sposobnim, to je uže skoraj toliko, kakor da je v resnici sposoben. S tem, da se sklone dogotoviti kako zadevo, se jo uže na pol napravi. Zaradi tega dozdeva se, da nosé odvažnost in srčnost v sebi vsemogočnost.

Jakost značaja ruskega vojvode Suvarov-a opirala se je na velo moč njegove železne volje, in kakor vse druge odvažne osebe je on to moč čislal čez vse.

LISTEK.

ČRNOGORKA.

(Anton Leban-Mozirski.)

Črnogora je imela in ima za vse Jngoslovane velevažno stališče. Ipak je ta mala kneževina svetu še malo znana. Pa vendar igra ona dandanes, znamenito, velevažno rolo. Prebivalci Črnogore so interesantni ljudje. Po celem svetu slovijo, kot jako hrabro, pogumno ljudstvo, katero se ne da od nobenega v kozji rog ugnati. V mnogih bitkah so Črnogorci pobijali Turke in še do dandanes je ostala Črnogora samostalna kneževina. Akopram so Črnogorci vedno oboroženi in vojskovalno ljudstvo, se ipak nij treba ptujcu njih bati, ko k njim v društvo pride. Vendar se jih bode ptujec — k.kor golob ko mej kragulje pride — bal, ko ga osoda doletiti, mej nje v društvo priti. In to po krivici, kajti Črnogorec ne kali vode — posebno neoboroženemu — ptujcu, akopram znajo oni izvrstno orožje sukati. Da, Črnogorci smatrajo za „figa-moža“, za brezčastnega istega, kateri se upa neoboroženega človeka napasti. Tudi je priznana istina, da se je treba ptujcu v Črnogori manj bati, nego po drugih velikih evropskih mestih. Bolj ko se človek s Črnogorci seznani, večjo simpatijo bode imel do njih.

Kar zadeva kulture in domačih navad so oni veliko homerovim Grkom podobni. Isto hrepenenje po — svobodi, isto hrepenenje po boju; kakor so imeli navadno Ahejci pri Iljonu najdemo tudi pri Črnogorcih. Grki so imeli za veliko čast umreti v boju za domovino in baš tako čislajo to tudi Črnogorci. In kakor nij Ahiles po smrti ljubljene Patrokla miroval, dokler nij Hektorja usmrtil; — ter potera tudi z sivim očetom posredoval, da so izročili mu truplo, baš tako posredovalno postopajo Črnogorci z izročitvijo odsekanih turških glav, — katere so v boju dobili. Ko bode ptujec pri črnogorski mizi sedel pri obehu se bode tudi spomnil na čudne zgođe Ilije in Odiseje, kajti kakor pri Grkih, tudi Črnogorci ponujajo jedila pri mizi sedečim po častni stopinji.

Stališče črnogorskega kneza se tudi dosta ujema z stališčem nekdanjih homerskih kraljev. Pri Grkih je bil najstarejši kralj tudi vojskovodja in sodnik in baš taka je tudi pri Črnogorcih. Le v velevažnih razsodbah skliče — kakor Bazilij — knez najimenitnejše Črnogorce ali pa tudi celo ljudstvo k seji ali posvetovanju. Kakor so Grki opevali znamenita je-načka dejanja in junake same in petje spremljali z „forminkso“ tako imenovanem instrumentom, tako je tudi pri Črnogorcih navada, da opevajo njih žunage, ter petje spremljajo z „guslo“ takim instrumentom. Le ženske nijso pri Črnogorcih tako čislane, kakor so bile pri Grkih. Mej tem, ko je bila ženska pri Gr-

kih možu euako spoštovana in je uživala z njim enake pravice, je pri Črnogorcih — drugače. Ona neina iste pravice, ampak je možu le sluginja. Vsa domača in poljska dela mora opravljati in vendar storijo Črnogorke to prav rade. Iz polja znosijo one vse pridelke same domov, — in iz kakega semnja vrnivše se domov idejo Črnogorke — poč, in bolj oblozene nego ubogi „briski osel“, mej tem ko Črnogorec prav „fletno“ na osličku ali konjičku jaha puhaje iz „čibuka“ tobak. Ako se bliža črnooka Črnogorka znanemu človeku mu poljubi roko, ali pa suknuje. Se ve, da bogate in imenitne Črnogorke ne delajo po hiši in na polju, taka dela kakor ubežne, zaradi tega se jih pa tudi malo-kedaj vidi, — kajti skrite morajo biti doma, kakor Turkinje.

Veliko je uže, ako Črnogorec svojo ženko ptujcu predstavlja, boječ se, da bi se v njo zaljubil. On ima zenico sam — za se in jako težko je ptujcu seznaniti se z lepo, bogato Črnogorko. Tudi bi bilo za njega to prav nevarno. Še celo mladenič, ko bi se v Črnogorko zaljubil, in jo suubil, mora koj oženiti se, kajti črnogorski mladeniči te vedoči terjajo to, inče ga pozvajo na — dvoboj — in pri tem je več ko gotov, da bode usmrten. Po tem takim bi vsak človek smatral osodo Črnogorke za — nesrečno, a vendar bi se človek metil: Črnogorke se navadno prav mlade omožijo; čestokrati celo v štirinajstem ali petnajstem letu, kakor na Španjskem. Zaradi tega so uže od

Vi ne htete, kakor na pol* je čisto onim, kateri nejo kacega začetja dovršili. Kakor Richelieu in Napoleon hotel je, da se iztrebi iz besednjakov beseda: „nemogoče.“ „Jaz ne znam jaz no morem; to je nemogoče“ to so bile besede, ktere je on vedno z vsem srcem sovražil in zaničeval. „Učite se! delajte! poskusite“ kričal je vedno k svojim. Njegov živatopisec zmagel je o njem reči, da je on sijajen izgled in uzor tega, kar zamogo storiti energični razvitek in druge moči bivajoče v vsakem srci človeškem.

Eno najljubih načel Napoleona prvega je bilo „največa modrost je krepka odvažnost“ in njegovo življenje je više, nego katero koli življenje kacega družnega smrtnika slaven dokaz to neizpodbitne resnice. On je zalučal na tehnično svoje osebe vso jakost svojega duha in telesa svojega. Z neverjetno, z orlovo hitrostjo podvrget si je pod žezlo svoje nesposobne vladalce in nezmožne narode, ktere so oni vladali. Ko so mu necega dne rekli, da bodo Alpe uprčale se zmagavnemu marsiraju njegovih vojska: „ne bode več Alpi je odgovoril, in gorostasna cesta preko Sempiona bila je tako rekoč nenadoma osnovana in dovršena. „Nemogoče“ je on čisto vzkliknol, „je samo beseda, ki se nahaja v besednjakih slaboumnih“ Napoleon je bil strahovit delavec, in večkrat dajal je v enem in istem času štirim tajnikom dela in opravila. On ne šteditil nikogar, tudi samega sebe ne. Njegov upljiv je navduševal druge ljudi in v vseh vžigal je novo življenje. „Iz vlekel sem svoje vojvode iz blata,“ je marsikedar rekel. Vse to pa nej nič pomoglo, kajti njegova neizrečena sebičnost bila je koncem vsega poguba njemu in Franciji, ktero je izročil brez zakonju. Njegovo življenje je pokazalo, da moč, če prav že še tako energična, je le v nesrečo njenemu posestniku in njegovim podložnikom, kedar nej združena z blagodejnostjo, in dokazalo je tudi njegovo življenje, da znanje brez dobrote nej nič drugega nego začetek k slabemu.

Protivnik Napoleonov, vojvoda Wellington, nej bil ni menje velik, in menje odvažen in menje vstrpljiv od Napoleona. Svrha Napoleonu je bila slava, svrha Wellingtonu, kakor tudi Nelsonu je bila dolžnost. Prva teh dveh beseda ne nahaja se v prav nobenem njegovih dopisov, druga pa večkrat, ali brez bahanja. Naj večje težkoče nejso mogle Wellingtona ni spraviti v zadrego, ni prestrašiti ga, in njegova srčnost je vselej rasla v razmeri zadržkov, ktere je imel premagati. Potrpežljivost, stanovitnost in odvažnost, s katero se je bojeval na Španjskem, je morda ena najlepših reči, kar se jih v povestih nahaja. Na Španjskem je Wellington sijajno dokazal, da je ne samo veleumen vojvoda, temuč tudi razborit državnik. Če prav je bil nagle jeze, znal se je vendarle brzdati, in oni, ki so ponajbliže ž njim občevali, občudovali so njegovo neizčerpljivo potrpežljivost. Njegov veliki značaj nij se nikedar okalj, d z gizdavostjo, skopostjo ali s kako drugo zavržljivo strastjo. Grozen v boji kakor Napoleon bil je smel in pripraven ko Clive, oprezen in previden ko Cromwell, čist in neustrašljiv kakor Washington. On je zapustil slavo, ktero si je pridobil v slavni bojnih zmagah z jakostjo svojega neutrudljivega duha s prediznostjo in s plemenito vztrajnostjo.

Srčnost pokazuje se navadno s pripravnostjo in odvažnostjo. Londonsko jafrikansko društvo je prašalo pot-

nika Ledyard-a, kedaj da pojde v Jafriko; in on je naglo odgovoril: Jutri za rano! Pripravnost inenitnega pruskega vojvode Blücher-ja pridobila mu je pridevek vojvode napreja. Naglost v odloki in pripravnost k delovanju pridobite ne redkokrat slavni zmag. „Vsaki zgubljeni trenotek daja prilike k nesrečam,“ rekel je marsikedar Napoleon in zraven je tudi pristavil, da je Avstrijce vselej za to pobil, ker njsó znali ceniti vrednost časa.

Indija je bila v minolem stoletju, veliko in širo polje, kjer se je vojskovala srčnost in neodvisnost englezka. Od Clive-a do Havelock-a in do Clude-a vleče se dolga častita vrsta slavni zakonodavci in bojevniki, meju kterimi se najviše odlikujo Wellesley, Munro, Elphinstone, Bentinck, Metcalfe, Atram Edward in oba Lavrence. Drugo veliko, ali omadeževano ime, je ime Warren Hastings-a, možaka neukrotljive volje in neutrudljive delavnosti. Njegova rodovina je bila stara in in slavna; promena sreče pa in njena slabo poplačana zvestoba do Stuard-ov jo je spravila v pogubo. Njegova častilakomnost zbudila se je živo, ko je bil sedem let star. V tej starosti je prisegel, takó se govori, da hoče zopet si pridobiti očinsko dedščino. Od nedoraslih do moževnih let nej popustil ni za dlako od tega sklepa in vedno se je za-nj poganjal z ono mirnostjo in z ono neukrotljivo jakostjo volje, ki je najviše čud njegovo označila. Ta sirotek postal je najmočnejši človek svojega časa in nij samo rešil dedinskih posestev, temuč je iste tudi pomnožil. Kedar je, tako pravi Macaulay, vladal pod tropičnim solncem petdeset milijonov ljudi azijskih, vse njegove nade bile so vmes vojskinih finančnih in zakonodavnih skrbi le na dedinskem gradu Daylesford, in ko se je njegovo dolgo javno življenje, srečno in nesrečno, slavno in pogubno, za vselej končalo, na Daylesfordski grad je hotel umaknoti se in tamo umreti.

Sir Carlo Napir, drug vojvoda indijanske vojske je bil tudi možak izrednega poguma in posebne odvažnosti. Njegova bitka pri Mekance-ji je bila skoraj najdivnejši čin modernih povestij. S komaj dvema tisoč čim mož, od kterih komaj štiristo Evropejcev, napadel je hrabro pet in trideset tisoč Belutcev, dobro oboroženih in uređenih in v orožju izurjenih. To je bil sicer drzovit čin, ali on je v sebe in svoje junake zaupal. Zažene se vsredišče sovražnikov, tri cele ure smrtonosno bežni, dokler se nejso začeli Belutci umikati pred ono malo tropo neustrašljivih junakov. Taka vztrajnost, taka srčnost, taka pripravnost in trdovratna drzovitost in smelost vodi k zmagi v vseh bojih. Prisljeno marsiranje in pet minut više vztrajnega poguma odločita večkrat zmago in poraz. Odgovor oca Spartanca njegovemu sinu tožečemu, da je sablja preveč kratka: „pristavi jej en korak“ more se uporabiti v marsikakem slučaju življenja. Napir je znal vdihniti v vojske svoje vojaški duh. Delal je urno z veseljem, kakor zadnji njegovih vojniki. „Prava umetnost v zapovedovanju“ pravil je vedno, obstoji v tem, da se loti vojvoda sam vseh del. Človek, ki vojsko vodi, ne more v svojih namerah vzpeti, ako se ne loti sam započetja vsaj jakostjo svojega duha.“ Nek mlad častnik, ki ga je v njegovih ekspedicijah spremljeval, je takole rekel: „kadar vidim tega možaka na konji, kako bi zamogel biti jaz čil mladenec Ien in brez posla? Ako bi on ukazal, postavil bi se pred nabit kanon“ (Pride še)

Deželni zbor goriški.

II. seja dne 23. marcija. Navzočni: Vladni zastopnik, c. k. dvorni svetovalec France Bar. Rechbach; deželni glavar in 15 poslancev. Poslanca Pagliaruzzi-ju dovoljen 8 dnevni odpust. — Dosle peticije se izročé deloma pravno-gospodarskemu odseku.

Predsednik priobčnje vladno rešitev peticije, katero je sklenil zbor v lanski sessiji, da bi se odpravile nepostavnosti v izvrševanju postave zastran preuravnave zemljišnega davka. Vlada pravi, da je dotično stvar preiskala, ter spozuala, da so zborove pritožbe neopravičene.

Dalje naznanja predsednik sledeč Dottori-jev predlog:

„Naj se naroči deželnemu odboru, da poda drž. zboru peticijo v namen, da se dostavi § 5. domovinske postave od 3. decembra 1863 določba, po kateri zadobi vsakdo domovno pravico v tisti občini, v kateri stanuje nepretrgoma vsaj 4 leta.“

„Peticija naj se naznani tudi vsem drugim deželnim odborom.“

Dottori interpelluje deželni odbor, kaj je počel z vlogo nekaterih furlanskih občin, katere prosijo, da bi se dognale potrebne brambine stavbe na bregovih Soče in v njo se stekajočih rek.

Predsednik odgovarja, da je deželni odbor naklonil vso svojo pozornost tej velevažnej zadevi, toda ker nema sam tehničnega osebjia, da je naprosil c. k. namestništvo, naj bi dalo omenjena dela po g. stavbenem svetovalcu Karolu Baubella pregledati; on naj bi napravil tudi načrt, po katerem naj bi se po potrebi in na podlagi natančnega proračuna dela dopolnila. Odbor je priporočal, naj bi se to kakor hitro mogoče dognalo, da bo mogel deželni zbor to važno zadevo še v sešajni sessiji razpravljati.

Do danes že ni dobil odgovora.

Po prestopu na dnevni red se izvoli odsek sedmih udov, kateremu je naročeno, da pregleda pravila dež. kmet. šole in vodila enokemičnega poskuševališča in da poda svoje predloge o tej stvari kakor tudi zaradi nakupa primerne posestva. V odbor so voljeni poslanci: Winkler, predsednik, Del Torre, poročevalec, dr. Abram, Benardelli, Dottori, dr. Maurovich in dr. Deperis.

Dopis isterskega deželnega odbora, obsegajoč pritožbe in nasvete zastran učiteljske pripravnice v Kopru se izročuje pravno-gospodarskemu odseku v razpravo.

Načrt stavbenega reda za goriško mesto je izročén istemu odseku.

Po predlogih finančnega odseka se potrdijo proračuni za leto 1876; šolskega zaloga, — gospinskega zaloga, — zemljiščno-odveznega zaloga (z 10% doklado k izravnim davkom z vojno priklado vred), glavnega zaloga za uboge, — zaloga za ranjene in bolne vojake, — stipendijskega zaloga, — zaloga Werdenberških stipendijev, — gozdorejskega zaloga in deželno-občinskega zaloga.

Tako se tudi potrdijo računski sklepi za l. 1875 zaloga odveznih ostankov od leta 1848, — zaloga Werdenberških stipendijev, — zaloga za ranjene in bolne vojake.

O prošnji cestnega odbora cervinjanskega, da bi se cesta od Strassolda do Kastjons-a zbrisala izmed skladovnih prestopi zbor na dnevni red.

Dopisi.

V Solkanu 28. marcija 1876. (Izv. dop.). Po pravici je zbudilo nejevoljo v Solkanu natolčevanje solkanskih poštenih mož po nekem Tribuškem šinkovcu v zadnji št. „Soče“. Mi pa dobro vemo, da tribuški šinkovec je prav za prav naš domači solkanski „čuk“, kateri se skriva pod perotje nedolžnega šinkovca, kakor oni volk v jagnjetovo kožo. Kedo pa je ta mož, ki tako nepremišljeno udriha po solkanski občinskih možeh? Gostilničar je in mesar, zraven pa velik egoist, kateremu so srejske in narodne zadeve deveta briga in ga le toliko zanimajo, kolikor je z njimi v zvezi njegov žep, in resnično se v skozi in skozi poštene može le zato zadira, ker so sklenili vpeljati doklado na užitnimo, katere on v Solkanu največ plačuje, pa tudi največ denarca kuje. — Naš župan nij sicer oblečen v gosposko suktnjo, vkljub temu pa je pošten, bistrumen in pogumen mož, ki dela v korist naši srenji mnogo bolje, nego so delali pred njim nekateri ljudje, katerih visoka omika se razodeva edino le v pokvarjeni furlanščini. Naš župan je vrli narodnjak in spoštuje naš narodni jezik; njegov tajnik, intelligenen in vsega spoštovanja vreden narodnjak je dika naši srenji in naši občinski može, če tudi volov ne vbijajo in se pečajo samo s plemenitejim poljedelstvom, so vse česti vredni. Da bi le povsod na Goriškem imeli mnogo takih županstev in starešinstev, naše javne zadeve bi bile gotovo najboljše oskrbljene. — Solkan ina svoje finance in vse druge javne zadeve v lepem redu; naše starešinstvo je v Solkanu uže marsikaj potrosilo za občni blagor in za olepšanje prijetnega kraja in vse to brez napravljanja dolgov. — V zadnjem času je tudi sklenilo napeljati v Solkan izvrstno vodo za primerno mali strošek, kateri naj bi se pokril z doklado na užitnimo. Ta doklada pa naj bi se le toliko časa pobirala, dokler bo pokrit oni strošek, morda 1 ali 2 leti. In zaradi tega vse hvale vrednega sklepa vzdignil je naš mesar toliko hrupa — Nobeden ne more tajiti, da je nov vodotok potreben, vsak mora priznati, da kmet uže tako preveč plačuje in da mesarji in gostilničarji v Solkanu na prav lehkí način lepega denara služijo, in da posebno njim koristi, če se Solkan olepša in napreduje tako, da tujci še rajše vanj zahajajo. — Zatorej pa moramo mi pravi Solkanci, ki furlanščine ne špogamo, ampak skrbimo, da Solkan tudi v narodnem obziru napreduje, hvaležni biti vrlemu županu, izvrstnemu tajniku in poštemu starešinstvu; mi jim iz srca privoščimo kozarec vina, katerega jim zavidajo nekateri, ki so ga uže preveč vžili in dokler bodo narodni in pošteni, za občni blagor skrbeči, bode še dolgo pel v solkanskem gaju prijeten šinkovec in vmolknil bode čuk, ki gujezdi v starih razvalinah in draži mirne in delajoče ptice. — Ker pa je sl. uredništvo „Soče“ gotovo sprevidilo iz teh vrstic, da je svoje predala odprlo sebičnemu intrigantu in ker „Soča“ nijma gotovo namena, da bi se v njej hladila vroča mesarska krv, nadejamo se, da smo s tem zaprlí sapo čuku, ki se odeja s perjem nedolžnega šinkovca*).

Več narodnih Solkancev.

kateri so pripravljani tudi z podpisi postreči.

S Krasa 26. marcija. (Izv. dop.). V Saleži blizo Zgonika je bila za 18. dan t. m. napovedana seja občinskih zastopnikov, katere se je tudi g. gla-

* Neljuba nam je ta polemika in ker tudi mi cenimo narodnega župana in tajnika, želimo, da s tem nehajo napadati in da se vrli Solkanci poravnajo prijazno mej seboj.

Uredn.

mladosti vajene moža ubogati, ker k njemu pridejo še kot čisto mlada dekleta. One uvidijo, da brez moževe ali bratove močne roke bi slabejšo osodo uživali, nego uboge Turkinje. To je uzrok, da Crnogorke jako objokujejo smrt možkega. Koj ko mož umrje — oče ali brat — suidejo se vse ženske, ter začnejo nepopisljivo jokati. To je jasni dokaz, da Crnogorke svoje možke ljubijo. Gospod Roscher pravi, da je slišal Crnogorko, kateri je brat umrl, tako-le jokajočo prepevati: „Ah Andrejček, jako ljubljani brat! Ah Andrejček junački boritelj! Kdo bo sukali zdaj tvoje orožje v krvavih možkih bitkah? Kdo bo dele varoval sivo glavo naše stare matere? Kdo naše polje obdeloval in hišo varoval? Kdo bo tvoje nježne brate varoval in kdo tvojo ubogo zapuščeno sestro? Ah! Andrejček v življenju cvetja si nas žalujouče zapustil! Jokati hočem po tebi dan in noč, dokler moj jok tebe ne zdrami! itd.“ Ali nas vse to ne spominja na Andromaho, Hebako in Heleno, katere ste jokane pri Hektorjevem mrtvaškem odru!

Nošnja Crnogorke je nekoliko Grkinjam in Albanezinijam podobna. Omožene ženske nosijo navadno pisano ruto ovezano okol glave. Crni, dolgi, kodrasti lasje visijo Crnogorki do ramena. Dekleta imajo lase v venec vpletene in proti hrbetu obrnjene. Na glavi jim sedi okinčana kapica. Bogata dekleta imajo glavo okinčano z zlatom ali srebrom. Glavni kinč Crnogorke je po širok, močen, sreberni pas, v katerem tičijo različni noži in samokresi. Kar se človeku najbolj dopade, je krasno pletena povrhnja suktnja z brezštevili bunkami. Sicer pa Crnogorka z lepoto in postavo nikdar ne zamore z Crnogorcem tekmovali.

var Sežanski udeležil. In res, akopram ni bilo vreme kaj ugodno, so bili vendar do 8. ure zjutraj že vsi povabljeni z g. glavarjem na čelu v županovi izbi zbrani. Seja se je koj pričela, in ker so bile važne stvari na dnevnem redu, se je veršila do poldne in popoldne se je nadaljevala, ter je trajala do 6. ure zvečer. Vsakdo se lahko spomni, kako mrzda je ta dan bilo, ni ker izba županova ni bila zakurjena, se že samo ob sebi razume, da je jelo zebiti može občinske, in toliko bolj se g. glavarja. Prišel je poldne. Ker po 4 urnem delu na mrzdu g. glavar truden postane, pretirga sejo za popoldne, ter se gre za ognjišče gret. Zdaj je bilo g. glavarju pa še za kosilo skrbeti. In ker ni v Saležu nobene krčme, zato praša g. glavar mater županijo, ali bi ne imela znabiti nekoliko olja, ali masla, ali pa tudi špeha in pa en par jajec. No prvega trojnega ni bilo pri županovi hiši, jajca pa pošljejo še le iskat. Po dolgem, dolgem čakani je bil vendar g. glavar tako srečen, da je par jajec dobil, in videč s kakimi ljudmi da ima opraviti, prosi ponve, ter si dene sam ta jajca kuhati. Po tem zares bogatem kosilu je g. glavar sejo nadaljeval, jo ob 6. uri zvečer sklenil ter se odpeljal na Proseško postajo.

Prašamo Vas zdaj gospodine župane, ali ste tako ubožali, da niste še imeli en par krajcarjev, da bi bili g. glavarju vsaj en kosček dobre polente skuhati, s čemur bi bil on gotovo zadovoljen. Ali bi Vas bilo toliko stalo, da bi bili kupili pol funta mesa, ter napravili g. glavarju saj kanček dobre juhe, kar bi bil že vsak beraški kmetič naredil, če bi si imel tudi denarje za meso izposoditi. Sramota! Vi ste vedeli, da bo seja čez poldne trajala, vi ste vedeli, da v Saleži ni nobene krčme, vi ste tudi vedeli, da vsak človek potrebuje po 4 urnem delu kaj hrane, in da g. glavar tudi ne živi le o božjej besedi. Vi ste vse to vedeli, a zraven tega ste bili tako umazani, da ste za vse to svoja ušesa, in svoje oči zapirali. Če se Vam je že zdela škoda en par krajcarjev iz Vašega žepa dati, morali ste si je vzeti iz občinske blagajnice, ter je zaračunati z obresti vred občini. Pa še nekaj! Zdaj se Vam je smililo dati par krajcarjev iz žepa, takrat pa, saj niste še pozabili, ko ste bili za župana izvoljeni, a takrat ste imeli, da ste plačali za kosilo svojim volilcem celih 25 gold.

Nekateri, ki ljubijo gostoljubnost.

Iz Škratijevice kraške. *Armut ist die grösste Plage Reichthum ist dar höchste Gut, Um zu enden meine Schmerzen Gieng ich einen Schatz zu graben. Goethe.*

Imamo jih tudi mi na Krasu. Koliko anekdot bi človek iz lastne poskušnje in iz pripovedanj starejših lahko navedel,—kako je hudič zmerom ljudi za nos vodil—jim cele potoke pota prouzročil pri kopanju zakladov, vrisih itd. Kako lepa čarobna povest bi se dala napisati o Rifemberški hudičevi prigodbi, ki se je pred malo leti vršila s pripomočjo peklenskih fantov in drugih golačev in bradačev, ki so potrebnega butca tako daleč privedli, da si je preteško skrinjo, napolnjeno se steklom, voglem in kamnjem na ramena naložil, je po kameniti strmadini nesel vdobivši je iz sosedove roke za zlato, dokler se mu nij izpotaknilo, in v največjo žalost zapazil, da butec ostane butec, kedar je pred seboj mesto zlatov nič vredno šaro zagledal. Pa pustimo to družim odličnejšim, tragičnim in komičnim ženijem in ne mažimo z okorno pisavo dragega papirja. Navesti pa hočemo le factum, ki se ravno te dni vrši pred našimi očmi, in zabilježimo v potrditev žalostne resnice, kako daleč da smo se spreveto ovađbo šelskega župana Komenškej orožniški postaji, ki je bila v svečanu leto 1876 s črnim na belo zapisana.

Pri nas lazijo ljudje, tako le neki toži selski župan, ki pravijo, da hočejo zaklad kopati, ob enem žugajo vsakemu, ki bi jim vtegnil v tem podvzetjake zapreke delati, ga začarati, da se posuši, kakor trti kali?!

Dalje prosi žandarmerijo, da bi je skoro rešilo teh egiptovskih stisk? O tempora! Prvi akt.

Žandarmerijo po družih službenih poslih tija namenjena, hoče se vendar prepričati, za koliko da je županov strah opravičen.

Najde pa uže zakladokopače pod krajno policijskim varstvom, katere reši, ne vedoča kateremu bi se bolj smejala prvim ali drugim. Nekak intermezzo moral je tudi pri celej komediji biti, da jej daje pikantnejši obraz. Bili so svatje namreč iz Prekmorskega križa, ki so seljanom svetovali, naj reveže, ki srečo v zemlji iščejo, pustijo, in vlovili so šenjih, češ da so ž njimi sporazumljeni. S tem se je končal drugi akt te zaloigre, in tretji se nam predstavlja v celej zaslepijenosti.

Šest osov z razcapanim kolovodjem čarovnikom. Vedna nada in strah nevspeha, govoriti se ne sme, drugače se zaklad toliko globokeje v zemljo skrije, piti vina nič, tako pravi kolovodja čarovnik pri vsem vendar eno malo špekulacije, ker vino s mr di duhu se zlatom osrečevalnemu, jeza vniči ves trud. Tedaj nemo kopati, trpeti, moliti in zmagati je njihova.

Oh kako lepo bo pozneje preč iz skalnatih kra-

ških tal vsaki dan meso in vinav izobilji, gorke sobe in prostorne, nobenih sitnostij z vplačilom davka, mehke postelje, dolgi spanec in potem tak le kot kako snažno deklo, kakor se je vidi na semnji in v mestu, kako se bo jezila Urhova Rezika, Steblarjeva Marička, pa županova Francika, ki zdaj nekam kvišku nosove vihajo, ko bo človek ljubeznivo šetal se z rudečelično, lepši prstan kot, ne svinčen zlat vkupil jej, bo!— In za taka zemška nebesa ne bi človek nekoliko potrpel, če se mu svet sedaj smija, ga z norci pital

Saj pravim, 1876! in še zmirom vraže polno, ki pa izdatno lenobo podpira! Sicer ima to žalostno duševno stanje edino to dobro na sebi, da se človek spominja na neumne stare dobre čase in daja vendar, nekoliko raznobojnega kolorita sedanjemu kolosalnomaterialistično pustemu veku.

M. P.

Iz teržaške okolice 25. marcija. (Izv. dop.).

Gospod urednik! blagovolite mi nekoliko prosjora prepustiti, da se opravičim. G. dopisnik iz Trebiča 7. marcija v zadnji številki „Edinosti“, nek V. K. me hoče na vsak način razglasiti svetu za lažnjivca. Vi veste pa, da to „častno“ ime nositi bi mi bilo jako ne ljubo, prvič imam vendar še nekaj vesti, drugič pa bi me znali Vi, ako bi Vam še kedaj kaj pisal, dobro ošteti, ter moj dopis „v koš vreči.“ Toraj od ram!

Opravičevati se je gotovo težavna in sitna reč. Posebno pa zaduje, ako se človeku take malenkosti v oči mečejo, kot dela zmenoj gori omenjeni g. dopisnik v „Edinosti.“ Poglejmo! kaj sem pa zakrivil, kaj sem neresnično sporočal? Poslušajmo: ka ni res, da bi šli Bazovičani na magistrat zoper sprejem učitelja D. protestirat. Pa moj Bog, če se na take malenkosti gleda, če se tako rekoč v jajci dlake išče,—potem pa Vas smem g. dopisnik zagotoviti, da je sigurno velika večina časnikarskih dopisovalcev toliko „lažnjivcev“ (po Vašem), zlasti če niso sami oči videli, kar je pa mej tisoč slučajih enkrat mogoče. Dopisnik, ki ni sam oči videl, (in to je pač lekdaj mogoče) se mora večkrat zadovoljiti s vestjo, koja sliši iz družih zanesljivih ust, in to tembolj, če stvar ni toliko važna. In baš za moje sporočilo mislim, da ni bilo toliko na tem ležeče, ako so šli Bazovičani na magistrat ali ne. Jaz sem slišal to iz ust mož, ki so bili sami v tej zadevi na magistratu. Če so oni „la gali“, „lažem“ tudi jaz. Sicer pa Vam g. dopisnik ni treba misliti, da Vas imam jaz za nezmojljivega. No da je bil učitelj—pregnanec ravno za kazen premeščen, je dognana reč. In ker magistrat naj slabšemu učitelju v okolici, pa tudi dobremu za kazen Trebič odloči, tedaj se sme po vsej pravici glede učiteljstva Trebič „magistratova Sibirija“ imenovati. Pa še nekaj! G. dopisnik me je hotel se svojim dopisom v „Edinost“ prehiteti. Jaz sem namreč v onem mojem dopisu v številki 4 „Soče“ obljubil, kako se bo ta štrana razmotala. Tega pa jaz nisem še storil, ker premeščenje okoličanskih ljudskih učiteljev za letos ni še končano. Štrana ni še tedaj razmotana; bode pač v kratkem, in takrat bom sporočal. Sicer pa končevaje za zmeraj naj in preprij, Vam rečem g. dopisnik, da je škoda za čas, kojega ste za Vaš dopis porabili, škoda za prostor v „Edinosti“, škoda za moj današnji trud, in za predalček, kojega mi g. urednik „Soče“ blagovoljno prepušča. To so malenkosti, da ne rečem—otročarije.

Kr. R.

Iz Kopra, 28. marcija. (Vreme, gledališčni

pevci iz Pešte, ogenj, šolsko.) Po mnogih deževnih dnovih napočil je ipak danes zopet lep dan. Sneg, kateri je bil naše žalostno mestice pobelil sv. Jožefa dan, je zginil in lepo, blagodejno solnce sije zopet na naš Koper. Mi smo tega srčno veseli, ker tukaj je ob deževnem vremenu silno grdo. Hiše naime tukaj nemajo zlebov, voda pada kar naravnost raz streh na ulice, in tako se pri velikem dežju po naših tlakanih (bepflasterten) ulicah in trgih voda v celih potokih pretaka, kar je za hodilce, posebno za dijake zelo sitna reč. Vrhu tega je še tlak ob takovem času tako opolzel, da marsikoji na tleh leži na vseh štirih. Navadno se slabemu vremenu družijo tudi sitna burja, torej si lahko misliš, dragi čitatelj, ljubezniva čitateljica, kako „prijetno“ mora biti tu v Kapodistri posebno onim dijakom, ki so bili prej vajeni „lepš šetalitš tamo u sunčani Gorici!“

Te dni je priplul simo parnik, v katerem se je nahajala družba Nemcev. Ti ljudje so se podali v kopersko jetnišnico ter pokupili tam kar je le bilo več moči galanterij „za spomin“. Zvečera krogi 7. sem jaz sedel pri Radeckem Nr. II. tukajšnjem „hotelu“ blizu morja, ter pil svoj „viertelliter“, ko ti ljudje prihrujō noter. Bilo jih je precejšnje število, krog 40 in to moških in ženskih. Zapazivši, da jaz nemški znam, začel me je eden izmedu došlecev prašati, kako se zove to mesto, ali spada Kapodistra pod Avstrijo, v katerej deželi je itd. Mislite si geografično znanost teh gospodov! Kakor sem pozneje zvedel, bili so to operski pevci iz Pešte, kar pa jaz dvomim, ker pesni, katere so v svojej švabščini peli v omenjenej krčmi, nijso nič kaj posebno kazale, da so v petnj tako izurjeni. Nočilo se je uže, da so zopet s svojim parnikom otišli.

Dan pred praznikom M. D. pričelo se je po našem mestici ob 11. uri zvečer živahno gibanje; — kmalu potem začel je tudi zvon stolne cerkve in drugi zvončki nebrojnih tukajšnjih kapelic milo zvenkljati: — bil je ogenj. Tukajšnja hranilnica lesa, ki je baje lastnina nekega v Trstu bivajočega juda, bila je v ognji. Ker je hiša bila blizu morja, se je nekaj rešilo; a ipak cenijo, da je škoda velika. Kako je ogenj nastal, nij mi znano.

Z radostnim srcem smo pozdravili vest v zadnji „Soči“, da pride vprašanje o koperskej pripravni v dež. zbor goriški. Bog daj, da bi naši poslanci govorili za preselitev preparadije iz Kopra v Gorico! Tukaj, za istino, nijso tla za poštenega Slovence, ker vse tukajšnje razmere, katere so Vam nekoji gospodje uže do jasnega popisali, nijso nič kaj ugodne pripravnikom. Nekateri so uže ostavili učiteljišče radi prepričanih štipendijev in izvolili so si stau proti svojemu nagnenju, da le živijo! Mestu, da bi se učili, kako bodo ravnali z nježno našo slovensko mladino, da doseže svoj cilj in konec, bodo morali zdaj premišljevati, na kakov način se — tihotapcem sigurnije pride na sled! Za istino, velika razlika; a reveži so omilovanja vredni, ker so morali to učiti, ker tukaj bi ne mogli dalje ostati, in to radi premalenih štipendijev in radi nikake podpore od doma. Če uže ta tragični dogodij ne bode vladi oči odprl, da tu nij mesta našim Slovincem, mislim, da se jej bodo gotovo drugo leto oči odprle, ko se utegne tu število slov. pripravnikov za lep broj skrčiti. Vederemo, če nijsem tudi kos — proroka!

V Ljubljani, 27. sušca. (Izv. dop.). — Victo-

ria!— Zmaga je naša!— Ta glas gre nocoj od ust do ust po veselaj Ljubljani. Po silno burnej in posameznih zanimivih momentov polnej agitacij so narodni kandidati pri današnje volitvi v mestni zbor sijajno zmagali. G. Horak je dobil 164, gospod Jurčić 152, g. Kljun 152, g. Regälj 150 glasov! Izmej nasprotnih kandidatov je dobil tesar Gvajec 113, tesar Polegek 109, ključar Ahčljn 108 in ljublj. načelnik južne železnice Habit 106 glasov. Lansko leto smo imeli samo po 2—10 glasov večine, letos je imamo 37—51 glasov! Lep napredek! Kar pa človeka pri tej sijajnej zmagi posebno veseli, je to, da so vsi štirje novi mestni odborniki pogumni možje in dobri govorniki. Teh smo dozda pogrešali v našem mestnem zboru, v katerem imajo naši nasprotniki svoje najbolje jezične doktorje. Od uovih naših odbornikov pa pričakujemo, da ne bodo samo govorili, nego da bodo vselej tudi slovenski govorili. Čast našemu jeziku! Doslej se v ljubljanskem mestnem zboru še nikoli nij slovenski govorilo, tudi tedaj ne, ko je dr. Costa županovl. Nadejemo se in smemo se nadejati, da bodo odslej vsaj gospodje Jurčić in Kljun, dr. Bleiweiss in Regälj tudi v tem zboru priborili našemu jeziku dolžno čast in dolžno spoštovanje.

Izgovor, da bi po tem nasprotni odborniki slovenskih govorov ne umeli, ne velja ničesa. Kedor ne umeje slovenskega jezika, nij vreden, da bi sedel mej slovenske Ljubljane mestnimi očeti.

Minoli teden so se gg. državni poslanec V. Pfeifer, dež. odbornik Murnik, urednik Jurčić, prof. Šuklje in Fr. Drenik združili v odbor, ki bode po Kranjskem zbiral darove za primeren in dostojen spomenik nepozabljivemu doktorju Lavriču. Dobro! Zelimo najboljši uspeh!

Politični pregled.

V Gorici 30. marcija 1876.

Nič posebnega ne moremo poročati iz dež. zborov; edino predarelski je dal sopet povod ustavovernim listom, da javkajo na ves glas; ta zbor je namreč protestoval proti novi šolski postavi in noče nič oddati od svojih pravic, od svoje aytonomije. Torej imamo uže 3 dež. zборе, ki so v največem razporu z današnjo vlado.

Mej ogerskimi in ustavovernimi listi nastal je hud preprij zaradi lojalitete nasproti cesarjevi hiši; eni drugim očitajo prav grde reči in iz vsega se razvidi, da so neljalni eni in drugi, in da smo še mi Slovani najbolj vdani cesarski hiši in Avstriji, katero smo uže večkrat rešili, akopram smo mi pri pravicah zmerom zadnji.

Najvažnejša vest iz inostranskega je ta, da misli ruski cesar oddati vladanje cesarjeviču nasledniku, sam pa odpotovati na otok Malto. Temu sklepu je nekda uzrok slabo zdravje cara, morda pa cara k temu sili politika, morda postane ta korak jako odvažen za slovanski svet, kajti odstop prav zdaj, ko je popolnoma zrelo jutrovo pitanje, daje misliti tudi diplomatom.

V raznih časopisih se čita, da Srbija je obljubila največo neutraliteto velevlastim, a mi

smo se podučili iz dobrega vira, da razun Avstrije nobena druga velevlast ne pritiska na Srbijo in da ruski in angleški konzul v Belgradu imata vojske za neogibljivo. Ruska nekda dela na to, da vse vlasti ostanejo neutralne in da puste rečem na Balkanu, da se razvijó po naravni poti. Srbija nekda v tem smislu dela, ker kaže, da Turčiji po diplomatičnem potu ponuja za odstop Bosnije letni tribut, kakor ga zdaj plačuje Srbija. Če ne bo šlo na tak način, potem bode pa razsodil meč. Srbija je popolnoma oborožena in je razpisala posilno posojilo 12 milijonov denarov za prve vojne stroške. Sliši se, da se enako pripravljajo na vojno Rumunija in Grška, katere vse države so se nekda zvezale proti Turčinu. Tudi časniki močno govorijo, da Nemška z vso hitrostjo pomnožuje artilerijo in da sploh vse velevlasti močno oborožujejo. Oblačno je torej na političnem obnebu, nevihta preti, Bog ve če jo bodo razpodeli diplomati.

Razne vesti.

Nadvojvoda Albrecht je danes v Gorici in pregleduje tukajšnje posadko; te dni je bil v enakih opravilih v Trstu in Kopru.

Goriška čitalnica. — Vsled nepričakovanih neugodnosti ne bode ta post v čitalnici nobena beseda; po veliki noči pa se bodo prav gotovo osnovala po mogočesti 3 besede in razne druge veselice, mej katerimi nekatere na za zabavo izvrstno pripravljenem čitalniškem vrtu. Čitalnično restavracijo je prevzel nov gostilničar, kateri toči izvrstna vina po najnižji ceni in skrbi za točno in dobro postrežbo. Nekateri čitalničarji so sklenili, da se bodo v restavraciji shajali vsako soboto in osnovali tako zvane društvene večer, katerih naj bi se gg. čitalničarji deležili v prav obilnem številu.

Narodna zmaga v Ljubljani razveselila je goriške Slovence neizmerno; narodnjaki so z veseljem vest o tej važni zmagi raznašali po Gorici. Sprava je torej na vsej liniji in kaže uže zdaj dobre posledke. Če bo središče zdravo, bodo tudi vsi drugi deli Slovenije čvrsteje gibali se. Bog živi torej Ljubljanske Slovence!

Prvi špargeljni. Danes je gosp. Kosovel iz Črnič prinesel nam prve prav lepe špargeljne. Ti so menda prvi na Goriškem.

Brezsrčnost. V torek večer se je pred gostilnico Marzini en truden i lačen vol nekega Solkanca zgrudil na tla, in tako ležal na pol cerknjen do polnoči, medtem ko je drugi vol se komaj gibal. Vboje živali so bile s težo strojev za tovarno v Zdravščini preobložene; a pri vsem tem niso dobile potrebnega živeža in pijače kakor je gospodar nehoté sam priznal na kar je od meščanov marsikako grenko šlišal. Neumnež je dal volu na pražen želodeč, čujtel bokal vina da ga okrepa, a bilo je seveda še slabši. Tak človek brez srca bi moral za kazen 48 ur kopati, i to bez vsake hrane. Škoda, da nij več blage duše — Staničal!

Kmet. predavanje V nedeljo dne 2 aprila t. l. bode v Dornbergu javen poduk za svilorejo v šolski sebi za odrasle ljudi obojega spola govoril bode g. A. Strekelj iz Komna.

Občni zbor društva „Eдинosti“ v Barkoli pri Trstu je bil zadnji nedeljo 26. t. m., pri katerem je zbor enoglasno sklenil zaupnico g. drž. poslancu Nabergoju za njegovo možato postopanje v drž. zboru. Društvo poslalcu mu je krasno po slikarju Šubicu izdelano addresso. Tako je prav, take može, kakor je vrli in nevstrašljivi Nabergoj, treba čestiti! Nadalje je zbor sklenil protest proti nameram, temveč predlogom dež. zbora tržiškega, da bi se mestni okraj (pomerio) razširil. S tem predlogom namerajo italijanissimi okoličane razkosati in vzeti jim vso moč pri volitvah. — Občni zbor je protestoval nadalje tudi proti novi volilni postavi, s katero hočejo Hermetovci okoličane politično popolnoma vničiti. Okoličani, hrabro branite svoje najsvetejše pravice!

Za Lavričev spominek so darovali: G. Ant. Kavčič, grajščina Gorica na Hervatskem 10 gold.; g. Josip Doljak, inženir v Einsiedeln v Švici 5 gld.; g. Rudolf Zarli, c. k. rač. narednik pri 29. pešpolku v Guntramsdorf 1 gld.

V Kanalu: France Malnič 3 gl.; Adelka Gorjupova 5 gl.; Jos. Wallenhof 1 gl.; Ivan Vogrič 1 gl.; Jarnej Passaguoli 1 gl.; Miha Zega 1 gl.; Jože Terčič 1 gl.; Josip Hömig 5 gl.; Lud. Vittori 50 kr.; Ant. Kriznič 1 gl. 20 kr.; Janez Toros 50 kr.; France

Toros c. k. uradnik 1 gl.; Terezina Rauter-jeva 50 kr.; Dreja Štrukeljev 1 gl.; Jos. Jernejev 50 kr.; N. N. 1 gl.; Sočanin 1 gl.; Jože Francič 50 kr.; Ivan Ivančič 50 kr.; N. N. 20 kr. — Skupaj 26 gl. 40 kr.
I. Goriška zbirka 151 gl.—kr.
II. „ „ „ „ 58 gl.—kr.
Razni v denašnji štev. 16 gl.—kr.
Tominska zbirka 44 gl. 40 k.
Kanalska 26 gl. 40 k.
Skupaj 295 f. 80 k.

Podpisani razume vnu, ki diši po plesnem (mufi), popolnoma ozdraviti za prav aizko odškodnino. Kedor želi natanjčneje zvedeti, naj se obrne na-me pismeno.

FRANC KODRIC,
v Malemdolu h. št. 22 pošta Komen.

Javna zahvala.

Vsem tistim, ki so ranjcega gosp. Peter Carnelli-a spremili k zadnjemu počitku, se za blago sočutje srčno zahvaluje

ŽALUJOČA DRUŽINA.

Gorenjavas pri Kanalu 21. marcija 1876

Oznanilo.

Na društvenem vrtu vino- in sadjerejskega društva v Dornbergu je več tisoč požlahnenih sadnih dreves na prodaj in sicer po zelo nizki ceni od naj boljših plemen jabelk, hrušk, črešenj, breskev, marelic, mandelnjev, pitanih orehov, pitanega kostanja, in tudi veliko bilf žlahnih trtnih plemen. Naročila sprejema društveni predsednik g. J. Ganz v Dornbergu.

Št. 140.

Razpis učiteljskih služeb.

V šolskem okraji goriške okolice razpisuje se s tem:

- služba nadučitelja oziroma učitelja v Križi,
- učiteljska služba na enorazrednici v Kviškem.

V obeh šolskih občinah III., oziroma II. vrste je letna plača gl. 400 oziroma gl. 500, katere se bodo povikšavale po §. 30 dež. šol. postave 10. marcija 1870. pa s postavno odškodnino mesto stanovanja v naravi.

Po §. 32. dež. šol. postave 16. oktobra 1875, tiče za prvo mesto še gl. 100 opravilne doklade.

Prosilci naj vložijo prošnje previdene z dokazom učiteljske sposobnosti in dosedanjega službovanja najdalje do 4. maja 1876, pri dotičnih krajnih šolskih svetih. Prosilci ki ne služijo v tem okraju naj vložijo prošnje po njim predstavljenih šolskih oblastih.

C. KR. OKRAJNI ŠOLSKI SVET
v Gorici 23. marcija 1876.

Konkursni razpis.

Osebna pravica za lekarnico v Kanalu je po smrti gosp. Andreja Bortolucija izpraznjena. Prosilci za to pravico morajo svoje v zmislu dvorskega kancelijskega ukaza od 28. oktobra 1840 št. 32924 napravljene prošnje, pri c. kr. okrajnemu glavarstvu v Gorici do 20. aprila t. l. vložiti, ter dokazati:

- Avstrijsko državljanstvo.
- na kakšnem avstrijskem vseučilišču zadobljeni diplom, da so sposobni lastno lekarnico voditi in vzdržavati.
- starost in stan.

4. ali so dovolj premožni vzdržavati lekarnico in jo z vsim po obstoječih postavah potrebnih oskrbovati.

5. popolno znanje slovenskega, laškega in nemškega jezika, kakor tudi vse sprične pisma, ktere jih ozira vredne storijo.

C. KR. OKRAJNO GLAVARSTVO
v Gorici 12. marcija 1876.

Rechbach.

POZOR!

Podpisani dajejo na znanje p. n. občinstvu, da bodo s 1. aprilom začeni v svoji prodajalnici manufakturnih izdelkov v gosposki ulici prodajali vse blago po „trdni, zadnji ceni“, kakor je to navada v severnih velikih mestih in kakor želé mnogi prijatelji solidne kupčije.

BRATJE MORPURGO.

Berite, saj nič ne stane.

5. aprila, 17. septembra in 27. oktobra vsacega leta in sicer začeni z letošnjim letom bode v Nabrežini somenj gledé krojnega blaga, polihštva, lesu in gledé kupčije z živino. Podpisano županstvo se nadeja za gotovo, da jih pride, kakor po navadi, obilno prodajalcev in kupovalcev.

Nabrežinsko županstvo 27. marcija 1876.

Župan:

JANEZ CAHARIA

Karol Zanetti

Kašelj

najhujši ozdravijo imenitne pastilje

Menotti

Seidlitz-Moll

edina in glavna zaloga v lekarnici Zanetti, prodaja se po 1 gld. skatlja.

Ekstrakt iz Tamarinda

najboljši in najmočnejši, kolikor jih je bilo doz-daj izdelovanih v raznih lekarnicah. Hiter pripomoček proti zagerljenosti, notranjem kataru, prsnem prehlajenju, driski, stane samo 40 soldov.

Zdravitni fluid

za konji (Restitutionsfluid) Ta lek ima lastnost, da izdržnje konje dolgo časa pri moči.
Ena steklenica stane f l. 20 z navodom vred.

Pagliano Sirup

pravi iz Florence.

Čaj Wilhelm in Köllör

za čiščenje krvi.

Hofmanova Odontina

proti bolesti zobov. Najhujša in neprejenljiva bolečina jenja precej, če se eno kapljo tega leka vlije na bombaž in dene v votel zob.

Edina zaloga vsakovrstnih mineral-skih vodà in sledečih posebnih lekov:

Absent Montovanov iz Benetak. — Pravi Magnezija angleška Henry--Kroglice Blancard in Val let. — Zobna zmes Pfeffermanova. Popp, Suin de Buotemart. — Arabska Revalenta v prahu in testu — Prah za olajšanje prebavanja dr Güllis-ov. — Pastilje Vichy Bilin, George. Milo iz zelis è Borchard-ovo. Glicerina Hoffman. — Mesni ekstrakt Liebigov in vsakovrstna homeopatična zdravila.

Na Travniku prva lekarna sem od škófje.

Lekarnica v Gorici k črnem medvedu (orso nero).

Lekarnica v Trstu in Poreču